

Előfizetési díj:
Egész évre 8 Kor. Félévre
4 Kor. Negyedévre 2 Kor.
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetmények:
3 hasábos petitsor egyszer
18 fill. többszöri hirdetésnél
14 fill.

Nyilt-tér petit sora 24 fill.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap
szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmertelen leveleket csak
ismert kezeztől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-eggerszegi ügyvédi kamara“, a megyei községi- és körjegyzők, a „Kanisai és novai járási községi és körjegyzők egylete“-nek, valamint a „Légrédi takarékpénztár és önszegélyző szövetkezet“-nek hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Csend.

Valami sajátságos, szinte lélekfokvó csend van most mindenütt. Nem azt a csendet értjük, mikor az élet erői a természetszerű nyugalom zajtalanságával mintegy szünetelni, pihenni látszanak, hanem azt a csendet, melynek megfigyeléséhez nem elégségesek az emberi érzékek a megszokott, normalis szervi működés finom idegrezgései; melyet, hogy úgy mondjuk: csak a magasabb figyelésre finomított lélek képes észrevenni. Mert ahogy az érzékszervek, fizikumunk érzékennyé finomodott idegszállai megérzik azt, mikor levegő oszlopai nyomasztó mozdatlansággal súlyosodnak a föld felületére: éppen úgy megérzi a magasabb figyelésre képesített lélek azt a szokatlan mozdatlanságot, csendet, mely az emberi társadalom mindennapi, megszokott hullámzására fekszik. Ezt a sajátságos csendet lehet most érezni a nagy ember-társadalom fölött. Ezt a lélekfokvó, nyomasztó csendet, mely a vihar érzését jelzi éppen úgy, mint ahogy vihart jelez a levegő-oszlopok szokatlan mozdatlansága is.

A nagy társadalomban az emberek végezik a létfenntartás ösztönével keresett munkát, vagy sietnek elérni a hatalmukban levő kényelmi előnyök kinálkozó örömeivel. Dolgoznak, élveznek; kacagnak, nyögnek; örülnek, sirnak; remélnek, kétségbeesnek a szerint, amint kinek-kinek így, vagy amúgy mér a sors. De az élet örömeiben dűszködők orgiái és a léttel küzdők fáradt zihálása, nyögései egyaránt zajtalanok. A lelkeknek különböző érzelm-hullámai nem csapnak túl a különböző érzelmi kereteken. Mintha csak azt akarnák a más-más érzelmi keretekben élők, hogy sorsukat ne lássák, na vegyék észre a szomszédok. Olyan ez, mintha a tenger egyes rétegei választófalakat akarnának vonni egymás közé.

Valami erőszakolt csend ez, mely megköti a hullámokat; nyugalmat erőszakol az egyes rétegekre; megakadályozza a tisztító hullámverődést. A jólét és a nyomor egyaránt elzárkózni igyekeznek. Az egyik okosságból, a másik szeméremből. Nincs meg a kü-

lönöző társadalmi rétegeknek az a természetes, szabad kavargása, hullámzása, mely tisztít s nem engedi egy helyen meggyülemelni a rétegrontó anyagokat.

Veszedeles az a csend; veszedelmes a különböző társadalmi elemeknek ez a bizalmatlan, rideg elzárkózása; mert mindegyik nagyon el van telve a maga levegőjével, melyet természetszerűleg megrottott a hullámzás hiánya, az elzárkózás. Egyik elem levegőkörében monstrummá hizik a hatalmi vágy; a másikéban rémésé növekszik az elégedetlenség.

Mihelyt ezen gondosan növesztett bálvány-alakok akkorára fejlődnek, hogy ki lehet velük lépni a nagy-világ elé: bizonyára történik valami arra nézve is, hogy kellő hatással lépjenek ki.

Hogy mikor fognak kilépni, tehát, hogy mikor fognak egymásra rontani az élet, vagy halál alternatívájával: azt megmondani ebben a nagy-nagy csendben (mely tulajdonképpen a rém-fejlődés processusa) még a legnagyobb profétái tehetség részéről is lehetetlen.

Ez időtt még csak egyik mellől is, a másik mellől is elszabadul, világgá repül egy-egy szó; egy-egy előrevetett iránygondolata a borzalmas harsánynak, amelyre itt is, ott is gyűrköznek a nyugalomra, csendre kényszerített feszítő erők. A mi retetget szurony és kard-erdővel védőfalazott rendünk karjaiban legfőleg csendesen mosolygunk a jelek fölött. Hisz mi úgy be vagyunk pólyázva az uralkodó világtársadalmi rendbe, hogy még bombák se vethetnek ki belőle! Minek lesnök mi akár azt, ami fent, akár azt, ami lent érik nagy, szinte borzalmas esendességben!

Ha egy-egy, új világszellem lassu érését jelző ige, vagy egy-egy gyilkos golyó pattan ki abból a rémesen csendes világból: megrázkódunk egy pillanatra; azután azt mondjuk: örülség volt. Világrendünk karjaiból nézzük tovább és élvezzük a csendet, a békét.

Arra nem is gondolunk, hogy a nagy csendben a rém-alakok, melyek majd ha a világ elé lépnek,

vérrel jelzik minden lépéseket, — nőnek, fejlődnek hatalmasan.

Ha egy anarkista, aki királyt gyilkolt, azt mondja: „Itéljete el, nem bánom. Én a közeli időben forradalmat várok, amely engem meg fog menteni!“ — egykedvűen vállat vonunk.

Órült beszéd! Forradalom! Huszonnégy óra alatt halomra lehet lövetni a forradalmárokat a szuverén hatalmak közös erejével. — De vajjon hol lesz a garancia arra nézve, hogy a fegyveres erő nagy része, nem fog-e a fenn álló rend ellen fordulni?

Nem volna-e sokkal okosabb dolog alaposan megfigyelni, megszivlelni a mostani hamis csendben éró dolgokat; azután az ész és szív kétségtelenül leghatalmasabb fegyvereivel nyulni bele abba a fejlődésbe, melynek kibontakozási processusa világorradalommal fenyeget bennünket?

Nem volna-e okosabb dolog a borzasztó világrázkódás helyett az ész világosságával és a szív melegével nivellálni a magasságok és mélységek között tátongó örvényeket?

Nem volna-e helyesebb, észszerűbb megadni az alkalmat a természetes és tisztító hullámzásra azoknak a társadalmi elemeknek, melyek most erőszakolt csenddel zárkóznak el egymástól?

Nem lehetne-e meggátolni a csend alatt éró forradalmat a nagy ellentételeknek és aránytalanságoknak társadalmi uton való kiegyenlítésével?!

Kereskedelmünk 1899-ben.

A soproni kereskedelmi-iparkamarának a kereskedelemügyi miniszterhez a kamarai kerület 1899. évi közgazdasági állapotáról szóló, nagy gondnal egybeállított jelentése alapján úgy általában a kamarai kerület, mint vármegyénk 1899. évi kereskedelmére nézve közöljük az alábbi tanulmányos adatokat:

Az 1899. évi aratási eredmények kamaránk kerületében átlag alig voltak közepesek; egyes, különösen zalamegyei vidékeknek határozottan gyöngye termésük volt, míg pl. a sopronmegyei aratási eredmények kielégíthették a gazdaköröket. A gabona értékesítési viszonyai azonban talán még soha sem alakultak oly kedvezőtlenül,

A „Zalamegye“ tárcája.

Megszegett eskü.

A sötétülő szobában csendesen, egymáshoz simulva, ülnek a boldog szerelmesek. A komor ó-német butorokkal telerakott szoba egy templom hajójához hasonlít. Legalább úgy találja a leány e perczben, mikor édes esküik hangzanak imádottja és imádója ajkáról.

— Szeretlek, szeretlek! Esküszöm a jó Istenre, ki veled összehozott, hogy szeretlek s nem hagylak el a sirig. Enyém lész s én senki másé.

— Oh Istenem, milyen boldog is vagyok! Susogta önkénytelenül a leány s még jobban odasimul a férfi kebeléhez.

S míg szöke fürtös fejét ott pihenteti, gondolatai elszállnak, visszaszállnak a multba s maga előtt látja Gézát, ki akkor még nem volt hozzá olyan jó, olyan szelid és ki akkor még nem is szerette őt.

S a kis leány mind göcsösebben szorítja magához a fiatal embert, mintha félne, hogy az egyszerre eltűnik mellőle. Félelmét szavakba is önti.

— Oh, ha mindez csak álom lenne?!

— Ella, való ez! Édes, legédesebb való.

— Milyen nehéz is e valót elhinnem. Hogy is ne! Mikor olyan csunya, rideg s szivettépő volt reám nézve csak egy év előtt is a való, mely most lehetetlenül szép.

— Már megint a multa gondolsz?

— Ne haragudjék érte Géza, de sokszor eszembe jut az a báli jelenet. Eszembe jut, mikor párnám közé bujok s noha fáradtnak érzem magam, nem hagy álmodni s eszembe jut ilyenkor, mikor karjai között vagyok s nem enged hinni.

— De Ella!

— Hogy is történt? Ott áltam a terem közepén,

néztem Vilmát, ki gyönyörűen lejtett Lehotzky hadnaggyal. Ön is mellettem állt s nézte... nézte, mert őt perccel előbb ön kérte fel s kosarat kapott... Én már akkor is szerettem magát s nagyon sajnáltam, hogy Vilma oly kegyetlen önhöz. Oda fordultam önhöz s vigasztalni igyekeztem. Nagyon bárgyu lehetett az én naiv szívem vigasztalása, mert magát haragra lobbantotta. Azzal akartam, én bohó, vigasztalni, hogy megmondtam, ne számíton Vilmára, mert az nem szereti Önt. És ön akkor... akkor azt mondta sértően és dacosan: Én pedig magát nem tudnám szeretni Ella kisasszony soha!...

— Bolond voltam akkor, Elláskám édes; mert hisz látod, hogy szeretlek, végtelenül szeretlek és esküszöm, hogy örökké szeretlek... nem hagylak el soha...

Egészen sötét lett a szoba s nem tehetett megkülönböztetni a tárgyakat. És Ella egyszerre világosnak találta, gyertyák száza étek, oltárt látott maga előtt s ő maga ott térdelt Gézájával a pap előtt... Pedig csak a lámpát hozta be a cseléd!

Hét hó mult el azóta s Ellát egyedül találjuk a komor szobában. Nem látja már templomhoz hasonlóan a négy falat, inkább találja kriptához hasonlóan. De a kriptában halottak vannak s a szive él, vérzik és fáj.

Könnyeivel fűröszi a pamlagot, hol néhány hét előtt még együtt ültek Ella és ő... kit most, mint esküszegőt, nemcsak gyűlölnie, hanem megvetnie is kell. Nem az fáj neki, hogy boldogtalanná tette, mert hisz az volt ő, mikor még nem szerette, hát csak újra az lett, mikor már nem szereti; de gyalázatosságot lát az esküszegésben s ez fáj, ez őli olyan nagyon.

A földön széjjel tépett papírdarabok hevernek. Szegény leány, nagy bajjal összerakja újra s zokogva olvassa el újra, meg újra:

Mélyen tisztelt Ella kisasszony!

Nem vagyok méltó a szerelmére. Sokáig késtem és haboztam, hogy önnek ezt bevalljam.

Vagyok, voltam s maradok a régi, könnyelmű fiú, ki nem tudja felfogni az élet komoly oldalát s nem tudja megbecsülni az igaz szerelem értékét. Esküszög leszek ugyan, de inkább leszek jellemtelen ön előtt, mintsem tökre tegyem önt, kit legalább is tisztetek. Ezért kérem, feledjen el s irtson ki szivéből.

Spányi Géza.

— Megesalt, itt hagyott! zokogja a leány s könyben uszó szemei előtt újra megelevenedik a régi kép, a báli jelenet.

— Tudhattam volna! Minek is hittem neki...

Pedig Géza jobban szerette Ellát s jobban szereti, mint valaha. Ő is kriptának látja a maga szobáját, melynek pamlagain bundák, vankosok s pokrócok között ül kimerülten, betegesen. Előtte kis asztalán orvosságok. Beteg szegény fiú, nagyon beteg, gyógyíthatatlan. Nem csak a szive, de melle... tüdeje is beteg s csak azért fáj a szive is oly nagyon.

Hadgvakorlaton hűtötte meg magát. A menekülő ellenséget kellett üldözni s futó lépésben mentek kilométereken át. Mikor megálltak, egy öreg asszonyt látott maga előtt, ki a katonáknak citromos vizet és hűsítőket árult. A főhadnagy megrémült a boszorkány szuró pillantásától, önkéntelenül összeresztent, de azután mégis odalépett hozzá s megivott egy pohát hűsítőt.

Ez tette mellbe'eggé. Sokáig feküdt élettelen és halállal küzdve. De megmaradt az életnek, csak hogy beteg tüdővel, korhadó mellet.

Igy nősijön-e, így vegye-e el azt a szép leányt? Nem! inkább lessz jellemtelen, gyalázatos ember Ella szemében.

Ezért írta meg azt a levelet. — Így szegte meg esküjét...

mint a lefolyt évben. E kedvezőtlen helyzet előidézésében több tényezőnek volt része. Ezek egyikét, a gőzmalom szaporodását és ezzel az országban őrlésre kerülő gabona mennyiségének fokozatos emelkedését, öröndetes jelenségnek kell tartanunk, mert malmainak legtekintélyesebbjei főképp kivitel útján értékesítik öröndeteiket és így a nyerstermény-kivitel részben a közgazdasági szempontból előnyösebb készáru-kivittelé alakul át. A gabonakereskedelem azonban ezáltal mind kevesebb anyagot kap a kiviteli üzlet számára, amellyel, hogy a malmok a gabona állandó kereslete és összevásárlása útján az árakat aránylag magas színvonalon tartják, a mi a gabonakiviteli kereskedelem külföldön való versenyképességét károsan befolyásolja.

A gabonakiviteli üzlet alakulására elsődleg befolyással van, hogy az aratási időszakot követően nagy buzánk-, mint árpankkal, a nyugati piacokon keresedelem nélkül megjelenünk-e? Ez csak vasutainktól függ, a melyekre pedig éppen az őszi idény alatti annyiféle föladat hárul, hogy a meginduló gabonakivitel számára sohasem tudnak elegendő kocsit rendelkezésre bocsátani.

A vasuti kocsihány ez állandó ismétlődése óriási közgazdasági károkat okoz az országnak s így legfontosabb érdekek követelik e baj gyökeres megszüntetését. E tekintetben igen jó hatással lenne, ha ki lehetne, eszközölni a császári és királyi közös hadügyminiszteriumnál, hogy évről-évre bizonyos számú csapatzállító vasuti kocsit szerezzen be, úgy, hogy az őszi nagy hadgyakorlatokkal kapcsolatos csapatmozgósítás és csapatzállítás vagy teljesen, vagy legnagyobb részben a hadsereg saját vasuti kocsijai fölhasználásával történhetne. Szükséges az ilyen intézkedés, mert éppen az őszi idény az, midőn az áruszállítás a legnagyobb mérvű, úgy a cukorgyártási idény, mint a gabonakivitel, továbbá szőlő- és mustszállítás megindulása folytán s így az országra valóságos csapás számba megy, ha ebben az időben a vasuti kocsik ezerszám és hetekre tejedőleg katonai csapatzállítás céljaira vonatnak el.

Magánvasutaink nagyobb állomásainak raktárépületei sem elégségesek, a mint ez a tavali gabonakiviteli idény alatt többször kitűnt. A győr-sopron-ebenfurti vasut Kapuvár-Gartha és Csorna, a déli vasut Bük, Szombathely, Zala-Szent-Iván állomásainak raktárépületei bővítendő volnának, hogy kereskedők az eladott árut idején föladhassák s ne ismétlődjenek az oly esetek, hogy, mint az elmúlt évben is, a vasúthoz szállított gabonát ismét vissza kellett vinni, mert a föladó állomás raktár hiánya miatt vonakodott a küldemény átvételétől.

A fuvarlevél-másodlatok kérdése a déli vasut vonalán szintén megoldatlan még, pedig már a múlt évben odanyilatkozott a vasut igazgatósága, hogy fuvarlevél-másodlatok akadálytalan kiadása ügyében intézkedni fog. Különösen forgalmas állomásai a déli vasutnak a zala-szent-iváni és zala-szent-mihályi, a melyeken, ha a gabonát azonnal nem, hanem csak másnap rakhatják a kocsiba, a másodlatot a jelenlegi normális forgalmi viszonyok közt sem adják ki mindjárt a feladó félnek, hanem másnap, vagy harmadnap külön kell azért küldőncöt futtatni. A déli vasut igazgatósága a kereskedelmet gátló e bajokon kis jóakarattal könnyen segíthetne.

A gabonák hullámzását a következő számok tüntetik fel:

Az év elején buza 950—975, rozs 825, árpa 7—750 forinton állt. A tavaszi határidőre Budapestre hozott rendkívül nagy mennyiségű buza és kedvező aratási kilátások április hóban az árak gyors esését idézték elő, ugyanígy, hogy a buza és rozs ára mintegy másfél forinttal szállt és csak júniusban, midőn a külföldön, különösen a balkán államokban panaszok hangzottak föl a vetésállások rosszassága miatt, kezdtek az árak emelkedni. Julius—augusztusban a frissen csépelte buza 8 frt 75 kr., a rozs 675—7— frt körül áron kelt. Ez árak azonban nem sokáig maradtak meg ezen a színvonalon. Az év utolsó két hónapjában majdnem teljesen szünetelt a kereskedelem s ez üzletlenség állapotában a buza ára 750—775 frt, a rozsa 625 forintig súlyos.

Az árpa kerületünkben jó fizetett úgy mennyiség, mint minőség tekintetében. A külföld az új áru megjelenése után azonnal jelentékeny mennyiségeket vásárolt, 650—875 frtos áron, a mely ár mezőgazdáinkat is kielégíthette. Az ősszel beállott forgalmi fennakadás a keresletet megszüntette.

A többi gabonanemekben a forgalom igen szerény korlátok közt mozgott. Zabbal volt némi kivitel igen nyomott árak mellett.

Egyébb termények közül a lóhermag talált jó piacra a külföldön. A lóhermagban még az év végén is nagy volt a kereslet.

A takarmánymenüek közül szénából szinte jelentékeny volt a kivitel. E kereskedelmi ág is sokat szenved az ősszel rendszeren beálló s a múlt évben különösen nagy mértékben jelentkezett vasuti kocsihány miatt.

Borkereskedelmünk felvirágzása szoros összefüggésben áll a szőlőfelújítások gyors keresztívitelével és a szőlő férgei ellen való védekezés általánossá tételével. Mindkét területen lassu a haladás.

Zalamegyében a fölkszera ellen általános a védekezés, a mit lényegesen elősegített a forgatásra rendkívül kedvező tél és az 1896. V. törvénycikk, melynek révén a szőlőbirtokosok szőlők felújítási céljaira jelentékeny, körülbelül 200.000 forintnyi kölcsönt nyertek. Ennek segítségével 1899-ben 250—300 holdnyi területet telepítettek be. A lisztharmat pusztításai e vármegyében is nagymértékűek voltak. A borok árai változatlanul alacsonyok voltak, a mi miatt leginkább a jobb bortermő vidékek szenvedtek. A lisztharmat befolyása a borok minőségén igen meglátszott. A 3—3½ fok szeszartalmu gyöngye borok nem tartoztak a ritkaságok közé.

A szőlőmivelési viszonyok a kamarakerületben sürgős szükségé teszik vándortanítóknak a kiküldését, a kik a termelőket a lisztharmat ellen való védekezésre

oktatnák s általában a termelők fogyatékos szakismereteit kiegészíteni igyekezzenek.

A gyümölcskereskedés inkább behozatallal, mint a kerületbeli gyümölcs-termelés értékesítésével foglalkozott: a termés t. i. a föltötte kedvezőtlen időjárás miatt igen gyöngye volt. Vidékenként az alma sikerült még legjobban, a melyet jórészt Bécsben értékesítettek. A szilvatermés egy részét sertés-eterésre használják, mióta szesznek saját fogyasztásra adómentesen való főzése tilos. Gyümölcskereskedelmünk jövőbeli fejlődése valószínű, mert gazdasági egyesületeink és köreink a gyümölcsfatermésztés terén következetes munkásságot fejtenek ki s így mind jobban szaporodik a szakértelemmel kezelt gyümölcsösök száma.

Állatkereskedelmünk alapja, az állattenyésztés, magas fokon áll majdnem az egész kamarai kerületben. Gazdasági egyesületeink működésének súlypontja az állattenyésztés ügyén nyugszik; az évenként rendezett állatdíjazások tanuskodnak a mellett, hogy egyesületeink e téren kifejtett munkásságát szép eredmény kíséri.

A szarvasmarha-kereskedés üzletmenete kielégítő volt. A szükséglet fedezésére mindenkor elegendő készlet állott rendelkezésre; betegség a marhaállományban csak elszórtan jelentkezett s így az üzletmenetre befolyást nem gyakorolt. A kivitel külföldre, különösen Svájcba és Németországba, élénk volt. A kereskedelem ez ágára hátrányos befolyással van az, hogy a déli vasut menten működő kereskedők küldeményei azokon az állomásokon, a melyeken a küldemények más vasut vonalára lépnek át, mint Bécsújhelyen és Leobersdorfon, gyakran 24 órán át is állanak, minek folytán a külföldi vásárokról nem egyszer lekések; e réven kereskedőinket gyakran nagy veszteség éri. *Aszarvasmarha-kivitel fejlődését nagymértékben előmozdítaná, ha a kereskedelemügyi miniszter hatóság befolyásával a déli vasutat a jelzett állapotok megszüntetése, vagyis a Svájcba és Dél-Németországgal való közvetlen állatforgalom berendezésére bírná.*

A sertéskereskedelmünk 1899-ben nem felelt meg a várakozásoknak és alakulása kedvezőtlenebb volt, mint a megelőző évben. Ennek előidéző okául az árak folytonos esését kell tekintenünk, a mi a szükséglet fölülmúló készletnek volt a folyamója. A kereskedelem ugyanis csak a belföldi, a bécsi és az osztrák tartományokbeli piacokra volt utalva, a mely piacokon az amerikai zsir, szalámi és egyéb rokon cikk fokozódó versenyével is meg kellett küzdeni.

A hizlalási üzlet az egész éven át veszteséggel járt; ezért a hizlalók üzleti tevékenységüket igen szűk határok közé szorították, már csak azért is, mert a sertésvesz szörványosan még mindig előfordult s így félni kellett, hogy a hizók állományát az esetleg kitérő sertésvesz megtizedeli s az egész állomány zár alá kerül, a mi a kész áru fölött való szabad rendelkezést kizárta volna.

A lókereskedés akadályokkal nem küzdött. A mura-közi nehez lovoknak nagy volt a kereslete, mert ezeket a lovakat az egész Dunántúl szívesen és jó áron vásorolják; csupán a félvér lovak értékesítése volt nehezebb; mert ezeket jó formán csak a katonaság számára veszik. A kerületbeli ló vásárokat külföldi vevők is gyakran felkeresték, a mi az árak képződésére jó hatással volt.

A baromfiakkal való kereskedést tyukászaink üzik, a kik sajnosan tapasztalták, hogy a baromfiállományt a tyuk-kolera és difteritisz erősen pusztította és így kevés anyag maradt a kereskedelem számára.

A halkereskedés, mely a Balaton vidékén összpontosul, részvénytársaság vette a kezébe, a mi remélhetőleg javára fog szolgálni e kereskedelmi ágának; sajnos csak az, hogy e kereskedelmi ág jelzett átalakulásával a balatoni halkereskedés eddigi központja, Keszthely, ebbeli jellegét teljesen elvesztette. Keszthelyen fontos kereskedelmi cikkek voltak a halászlé eszközök; e téren a forgalom teljesen megszűnt s a kereskedőknél készletben volt sok ezer forint ára háló alig értékesíthető, valamint a hálókészítéshez szükséges anyagok is nagy mennyiségben hevernek raktáron, anélkül, hogy rájuk vevő jelentkeznék. A balatoni halászlátot bérli társaságnak nagy a szükséglete e cikkekben, de ezt a szükségletét más forrásból fedezi, míg előbb a halászgazdák kivétel nélkül a keszthelyi kereskedőtől szereztek be a szükséges hálót és egyéb eszközöket. A halászlátot bérli társaság Keszthely mellőzésében annyira megy, hogy ott még lerakodó állomást sem létesített, noha a Balaton-part legnagyobb városa. Az ily átmenet nélküli intézkedéseivel a balatoni halászlát társaság a keszthelyi kereskedelemnek szüksége nélkül oly kárt okoz, a mit kevés jó akarattal elkerülhetne. Újabbán a Fertő-tó vize is benépesedett hallal, melyre azonban a tó tervbe vett lecsapolása révén nem vár biztató jövő.

A selyemtenyésztés a kamara területén megdőbentően csökkent.

E közgazdasági szempontból nagy jelentőségű foglalkozási ág igazi lendületet nyerhetne a kamara kerületében, ha a kereskedelmi miniszter elrendelné, hogy a közutak kétharmada mentén szederfákat ültessenek olyformán, hogy a szükséges szederfákat a rendelkezésre álló mennyiségben az ország selyemtenyésztési felügyelőség ügyen szülétáná és csakis elültetésük és további gondozásuk képezné az állami építészeti hivatalok feladatát.

A tej és tejtermékek fontos szerepet játszanak úgy a belforgalomban, mint a kivitelben. Zalamegye tejtermékeinek Budapest és a balaton-parti fürdő és nyaralóhelyek a főpiacai.

A nyersbőr-kereskedés üzletmenete változatos képet mutat. Az év kezdetén a friss bőrök ára igen mérsékelt volt; a második évnegyedben ezek az árak lényegesen emelkedtek, hogy augusztus hóban ismét hanyatlásnak induljanak. Ekkor azonban teljesen váratlanul a külföld részéről oly nagy kereslet jelentkezett, hogy mindennemű nyersbőr ára hirtelen 15—20% kal felszókkent, a mi által a nyersbőr és készbőr árképződése közti összhang is megszűnt. A nyersbőrkereskedők egymás közti versenyé

maga is nagy volt s ennek folytán az áremelkedés hasznának nagyobb része a mészárosoknak jutott. Sajnálatos, hogy a nyersbőrök minőségére a mészárosok semmi súlyt sem fektetnek s így igen sok metszett s más egyébb módon sértett bőr kerül a forgalomba, a melynek ára természetesen alacsonyabb színvonalon mozog, mint a hibátlan bőröké.

A gyapju kereskedés terén meglepő öröndetes fordulat állott be. Az 1899-ik évi londoni aukció már nevezetes árjavulást jelzett, a mit — tekintve az e téren évek óta uralkodó vigasztalan állapotokat — csekély számú gyapjukereskedőink tartózkodással fogadtak. Az étlék kereslet azonban állandó maradt, s minthogy az árjavulásnak csakugyan reális alapja volt, amennyiben a tengertüli államok juhállománya jelentékenyen megapadt, beállott az a majdnem lehetetlennek tartott helyzet, hogy a gyapjuárak 35—50 százalékkal emelkedtek. A míg ugyanis 1898-ban a mooskos gyapjunak 36—45 forint volt az ára, 1899-ben e gyapju már 50—60 forinton kelt. A mosott gyapjuért 1898-ban 60—70, 1899-ben pedig 78—80 forintot fizettek.

A tojás-kereskedelmünk helyzete változó, bár fejlődése tagadhatatlan. Tyukászaink főképp Moson, Sopron- és Zalamegyében szedik össze a földmivelő nép tojásfölségét, a melyet Bécsben és a közepes többi osztrák városban értékesítenek. Nagybör tojáskereskedő cégek, melyek Csáktornyan, Nagykanizsán, Perlakon működnek, rendszeresítéssel alkalmazott bevásárlóik. Horvát és Stájerországba is elküldik a tojás összegyűjtésére s az így nyert árut a kereskedelmi szokásoknak megfelelően csomagolva Angol és Németországba, továbbá Svájcba szállítják. Nagy akadály e kereskedelmi ágának az, hogy a tojas vasuti szállítása drága. A személyvonatokkal csakis a gyorsárakra megállapított díjtételek mellett továbbítják az árut, minthogy csak tehervonattal csak 11 nap alatt ér az áru Londonba, kereskedőink kénytelenek a személyvonatot igénybe venni, nehogy a hosszú szállítási idő alatt az áru megromoljék. A szállítás e módja pedig igen drága s ezért a tojáskereskedelem nem tud nagyobb lendületet venni. *Kívánatos volna tehát, hogy a vasutak a külföldre irányuló tojás-küldeményeket a személyvonatokkal oly díjtételek mellett szállítsák, mint a minők a tehervonatokon szállított küldeményekre vannak megállapítva.*

A méz- és viaszkereskedelmünk üzletmenetét hátrányosan befolyásolta az áru hiánya. A méheknek nem volt jó takarítási idejük s így a tél folyamán egy részük elpusztult.

Az erdei termény- és fakeskedés eléggé fejlett a kamara területén, bár mindkét kereskedelmi ág a forgalomba hozott áru jórészt más vidékekről nyei. A kerületbeli erdőterületek által szolgáltatott faanyag: épület és tűzifa, ezenkívül kevés donga- és szerszámfa, a mik rendszeren helyben találunk fogyasztókra. Nagybör fakeskedő cégek az ország erdősegekben bővelkedő vidékeiről szerzik be a faanyagot, a melynek tekintélyesebb részét a külföldön értékesítik. Üzletmenetük nem volt kielégítő. A mi a tölgyszárazgát, a kiviteli kereskedésben főszerepet játszó e faanyagot, ennek termelése nálunk évről-évre csökken, míg az e téren a legnagyobb versenyt kitéjtő észak-amerikai egyesült államokban ugyail arányban emelkedik. Mint öröndetes jelenséget említjük föl, hogy a magyar cégek is nagyban üzik Amerikában a dongatermelést, ahol az osztrák cégekkel együtt mintegy 1000 krajnai munkást foglalkoztatnak, mert dongafakészítéshez értő munkásokat Amerikában nem kaphatni.

Az erdei termények közt fontos szerepet játszanak a fenyőtobozok, a melyek földolgozásával a kerületben két fenyőmagpergető vállalat is foglalkozik, a melyek üzletkörü évről-évre tágul. Üzletmenetük a tobozterméstől függ, mely 1899-ben közepes volt s minthogy a bécs-újhelyi és insbrucki magpergetők is Vas- és Zalamegyéből fedezik tobozszükségletüket, a nagy kereslet igen meglátszott a nyersanyagot. A tobozok ára az év végén már közel járt a 3 frt. 50 kr-hoz (q-ánként). Az évről-évre jelentkező élénk kereslet folyománya, hogy a tobozsedők már augusztus és szeptember hónapokban munkához látnak, a mikor pedig a tobozok még nem értek. A gyűjtött anyagot kiskereskedők veszik át és tartogatják december január hónapokig, a midőn a toboz ára magasán áll s csak ekkor adják el a magpergető-vállalatoknak. Az ily áru oly rossz minőségű magot ad, a mely egyetlen erdőhivatal sem tud kielégíteni, mert a csirázóképességgel bíró magból is oly silány növény fejlődik, a mely ha az első évben nem is, de a másodikban bizonyosan elpusztul. A kerületünkben pergetett magok tulnyomó része Németországba kerül, a honnan fenyőmag-árunkkal hamar kiszorítunk. ha minőségén javítani nem tudunk. *Ezért felkéri a kamara a kereskedelemügyi minisztert, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszternél oly irányban járjon közbe, hogy a közgazdasági hatóságok, különösen Vas és Zalamegyében, a fenyőtoboz november hó 1-je előtt való szedésének meggátolására utasítsanak s hogy azok, akik e határidő előtt szedik a tobozt, szigorú büntetéssel sújtassanak.*

A gubacs-kereskedés üzletmenete az új áru megjelenéséig változatlan volt, mert jó minőségű áru az e'öz évről kellő mennyiségben állott rendelkezésre. Az 1899. évi áru a nedves időjárástól sokat szenvedett s midőn fogyatékos minősége nyilvánlává lett, az 1898. évi jó minőségű áru kereslete hirtelen fokozódott, a mivel az áremelkedés is lépést tartott. 1898. évi I. rendű gubacs 11—12, az 1899. évi I. rendű gubacs pedig 9—10 frton kelt, míg a gyöngyebb minőségű csak 6—8 forintos árt tudott elérni.

A rövid-, kézmű-, gyarmatárak- s egyéb cikkekkel való kereskedés már évek óta küzd a mostoha viszonyokkal, a melyek 1899-ben még inkább rosszabbodtak. A kamatláb szokatlan magas volta és evvel a vállalkozási tevékenységnek szűk határok közé szorítása által előidézett kedvezőtlen helyzetet sok a rendetlen időjárás is rontott. A tavaszi és őszi évszakok az átmenet nélküli időjárás-változások folytán alig voltak észrevehető

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Lapunk jelen száma ebben az évnegyedben utolsó levél, tisztelettel kérjük az előfizetés szives megújítását; hátralékos előfizetőinket pedig felkérjük a hátralékos összegnek mielőbbi beküldésére.

Községi és körjegyzős, valamint tanítóknak lapunkat évi 4 korona kedvezményes előfizetési áron adjuk ezután is.

A lap kiadóhivatala.

Dr. Darányi Ignác miniszter válasza. A földmívelésügyi miniszter a vármegye törvényhatósági bizottságának szeptemberi közgyűléséből hozza intézett feliratra a következő választ küldötte: „Nagyságos Alispán Uri! Zalavármegye tekintetes törvényhatósági bizottságának f. évi szeptember hó 10-én tartott közgyűléséből hoztam intézett ép oly nagy becsű, mint lekötőleg megemlékezéséért fogadja Nagyságod hálás köszönetem nyivánítását s tisztelettel kérem, hogy ezt Zalavármegye tisztelt közönsége előtt is kifejezésre juttatni méltóztassék. Részemről Zalavármegyében való tartózkodásom alatt örömmel győződtem meg a mezőgazdasági ügynek jelentékeny haladásáról és azon reményemnek adok kifejezést, hogy ott, ahonnan a magyar mezőgazdaság mívelőinek oktatása a Georgicon nagy nevű alapítójának mindenkori emlékezetes áldozatkészsége folytán kiindult: a mezőgazdaság fejlesztése mindenkori megtalálja buzgó munkáit. Midőn a vármegye tisztelt közönségét biztosítom arról, hogy mindig örömmel fog szolgálni, ha Zalavármegye jogos érdekeit előmozdítani alkalom lesz, egyuttal van szerencsém azon kéresemmel is kifejezést adni, hogy engem bizalmukban továbbra is megtartani méltóztassék.”

Meghívó. Ezennel szives tudomására hozzuk, hogy dr. Darányi Ignác m. kir. földmívelésügyi miniszter ur ő nagyméltósága. a balatonmelleki szőlők megvizsgálása céljából a f. évj október hó 5-én reggel 9 órakor Badacsonya érkezik. A vármegyei gazdasági egyesület elnöksége nagy súlyt fektetvén arra, hogy a miniszter urat a vármegyei gazdasági közönsége ez alkalommal méltóan és lehető nagyszámban fogadja, ezennel az igen tisztelt tagtárs urat tisztelettel felkéri, hogy a nevezett napon és órában Badacsonyan lehetőleg saját fogatán megjelenni sziveskedjék. A zalavármegyei gazdasági egyesület nevében: Hertelendy Ferenc egyleti elnök, Gruner Lajos egyleti titkár.

Adomány. A zalaegerszegi ipartestület javára Széll Kálmán öceexcellenciája tíz koronát volt szives küldeni, melytől adományért hálás köszönetét fejezi ki az ipartestület elnöksége.

Zászlóavatási ünnepély. A nagy kanizsai általános munkás egyesület dr. Jankovich László gróf főispánnak mint az ünnepély védnökének, távirati megkeresésére, az október 7-ére kitűzött zászlóavatási ünnepélyét elhalasztotta és a legnagyobb valószínűség szerint október hó 14-én fogja megtartani. A felavatási beszédet dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, vármegyei tanfelügyelő tartja, a kit a felavató beszéd elvállalására az egyesület elnökségének sikerült megnyernie.

Esküdszéki bizalmi férfiak. Zalavármegye törvényhatósági bizottsági közgyűlése szeptemberi ülésében az esküdt bíróságról szóló 1897. évi 33. t. c. 14. és 15. §-a értelmében alakítandó bizottságba a törvény 18. §-a rendelkezéséhez képest egy évi időtartamra saját kebeléből bizalmi férfiakul: a) a veszprémi kir. törvényszékhez Köves Ede és Vurgliha József felső-örsi, Pálffy Gábor, Bedegi Gábor és Róka Lajos baidon-füredi és Solyom Károly szent-antháli lakosokat, b) a zalaegerszegi kir. törvényszékhez Deák Mihály, Krosetz Gyula, Udvardy Ignác, Hajik István, Fangler Mihály, Kaszter Sándor, Csutor János, Vízgy Gyula, dr. Kele Antal, dr. Czinder István, Beschán Gyula és Schütz Sándor zalaegerszegi lakosokat, c) a nagykanizsai kir. törvényszékhez: dr. Lőke Emil, dr. Fábian Zsigmond, Thassy Miklós, Knorcz György, Remete Géza, Ebenspanger Ernő, dr. Rotschild Samu, Saller Lajos, Faics Lajos, Tripammer Gyula, dr. Tripammer Rezső és dr. Friedl Ödön nagykanizsai lakosokat és vármegyei bizottsági tagokat választotta meg.

Miniszteri elismerés. Szepetnek róm. kath. hitközség 30.000 korona költséggel új iskola épületet emeltetett. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a hitközségnek ezen áldozatkészségeért elismerését fejezte ki. Az új iskolát ma (szeptember 30-án) szentelik fel nagy ünneppel.

A közigazgatási bizottság október havi ülését kivételesen október hónap első kedden vagyis október hó 2-án tartja.

Szőlős gazdáink figyelmébe ajánljuk az alispáni hivatal által f. évi szeptember hó 17-én 23.144 sz. a. kibocsátott következő hirdetményt: A bekövetkező szüret alkalmából figyelmzetnek az érdekeltek, hogy a bortörvény (1893. évi XXIII. t. c.) és az ennek végrehajtása tárgyában kiadott rendelet értelmében a mustba, vagy borba, ugyszintén a már kész, kiejrtet törkölyborba vizet keverni, bármily csekély mennyiségben is feltétlenül tilos, még akkor is, ha azt maga a vevő kívánja; továbbá tilos a természetes bornak a törkölyborral vagy gyümölcsborral való összekeverése (összeházasítása) is. A víz használata csak a törkölybor készítésénél van megengedve, de ott is csak az idézett végrehajtási rendeletben körülírt megszorítással. Egyszersmind figyelmzetnek az érdekeltek arra is, hogy aki a fenti tiltott módon készített vagy kezelt bort forgalomba hozza, vagy eladja, az az 1893. évi XXIII. t. c. értelmében 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettetik, aki pedig a bort maga vizezi, vagy más tiltott anyagokkal kezeli, vagy a természetes bort törkölyborral vagy gyümölcsborral összekeveri, az mint mesterséges bor készítője, 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel és ezen felül még 2 hónapig terjedhető elzárással büntetettetik s ezen kívül az illetéktől a tiltott módon kezelt borok még el is kobzandók.

Köszönetnyilvánítás. A zalaegerszegi kenyéregylet részére dr. Sarbó Arthurné (Budapest), dr. Kayser Emilné, Kayser Eugenia urhölgynek 10—10 koronát,

Buchwald Lipótné urhölgy (Dóbréte) 2 koronát voltak szivesek adományozni, melyért köszönetét fejezi ki az egyesület elnöksége.

Vasuti gyűlés. Reé Jenő és Szűts Béla, mint a tervezett Veszprém—Keszthely—tapolcazi helyi érdekű vasut nagy végrehajtó bizottságának elnökei, a nagy végrehajtó bizottságot október hó 14-én délután 3 órára Badacsonyan a »Hableány« szállóban tartandó ülésre hívják egybe.

Tanári kinevezés. A földmívelésügyi miniszter Winditsch Richárd keszthelyi gazdasági tanintézetii segéd-tanárt, eddigi szolgálati beosztásának érintetlenül hagyásával, gazdasági akadémiai segéd-tanárként nevezte ki.

A városi közkórházi bizottság f. hó 23-án a városháza kis tanácstermében Hajik István bizottsági alelnök elnöklete alatt gyűlést tartott, amelyen alelnök meghatva emlékezett meg a súlyos veszteségről, amely a bizottságot éveken keresztül ügybuzgó elnökének, dr. Mangin Karolynak, gyászos elhunytával érte; indítványára az elhunyt drága emlékét jegyzőkönyvileg örökítették meg s erről a gyászba borult özvegyet értesítik. A bizottság ezután a megítéredett elnöki állásra Hajik István eddigi alelnököt, ennek helyébe pedig alelnökül Udvardy Ignác bizottsági tagot választotta meg. — Kummer Gyula, Keszly Ferenc és Horváth Miklós bizottsági tagok jelentést tettek a kórházról tett látogatásukról azzal, hogy a látogatást még folytatják s azután terjesztik be írásban jelentésüket a tapasztaltak felett. — Előterjesztetett a vármegye törvényhatósági bizottságának határozata a kórházi segédorvos fizetése ügyében a közkórházi bizottság részéről tett intézkedésre vonatkozólag. A bizottság a vármegye alispánjához intézendő iratában kifejti, hogy a kérdéses ügy a képviselőtestülethez nem tartozik; mert a belügyminiszteri rendelet értelmében a zalaegerszegi közkórháznál, mely alapítványokból tartatik fenn, a felügyeletet a város gyakorolja s valamint eddig mindig, úgy most is a kórházi bizottság határozatát a közigazgatási bizottság útján terjeszti fel a belügyminiszterhez.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Preimesberger Jenőt a letenyei kir. járásbíróshoz aljegyzővé nevezte ki.

Gyászhlr. Vettük a következő gyászjelentést: Özv. Schleininger Henrikné, szül. Krausz Johanna szomorodott szívvel jelenti úgy a maga, mint gyermekei és kitejrtet rokonsága nevében, a szeretett férj, illetve atyának Schleininger Henrik, zalaegerszegi izr. hitközségi főkántornak folyó évi szeptember hó 26-án ete 7 órakor, életének 72-ik évében, hosszas szenvedés után törtent gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei folyó hó 28-án délután 2 órakor fognak a zalaegerszegi izr. temetőben örök nyugalomra tétetni. Zala-Egerszeg, 1900. szeptember 27. Aldás és béke lengjen drága porai felett. Schleininger Kornél, Schleininger Manó, Schleininger Jenő, Schleininger Armin, Schleininger Ernestin férj. Löwy Miksáné, gyermekei. Schleininger Jaques, fivére. Schleininger Jaquesné Horsetzky Joha na sógornó.

Adótszti kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Schleininger Lipót adóhivatali gyakornokot az esztergomi adóhivatalhoz ideiglenes minőségű adótsztté nevezte ki.

Lapunk főmunkatársa Cs. Péterffy József, a zalaegerszegi önálló gazdasági ismétő iskola vezetője, lett, aki már eddig is több gazdasági irányú cikket írt lapunk számára.

Figyelmeztetés. A kereskedelemügyi magy. kir. mini zter f. évi szeptember 12-én 63.593 sz. a. a következő figyelmeztetést bocsátotta ki: „Az osztrák értékű régi frankójegyek és a folyó év január hó 1-ével forgalmon kívül nem helyezett egyéb régi értékkikkek érvényessége f. évi szeptember 30-ával végleg megszűnik. A közönségnél kinnlevő osztrák értékű régi frankójegyeket és egyéb régi értékkikkeket, ha azok valódiak, épek és használatlanok, a posta (és távirda) hivatalok folyó évi október hó 1-től bezárólag december hó 31-ig terjedő három havi határidő folyama alatt a bemutató kívánsága szerint új kibocsátású (fíller értékelzésű) frankójegyekre és egyéb értékkikkekre becserelek. Folyó évi december hó 31-én tül az osztrák értékű régi frankójegyek és egyéb régi értékkikkek becserelésre többé el nem fogadtatnak.

Névmagyarosítás. Vasserman Antal nagy-kanizsai lakos vezeték nevének „Vértes“-re, kiskoru Thelescs Lajos alsó-lendvai lakos vezeték nevének „Abonyi“-ra Fleischer Salamon m. kir. eszndör badacsony-tomaji lakos vezeték nevének „Fenyvesi“-re kért átváltóztatását a belügyminiszter megengedte.

A faluzó levélhordók. Ama községek számára, melyeknek postahivataluk nincs, de mégis nagyobb postai forgalmuk van, a kereskedelmi miniszter tudvalevően kézbesítő és gyűjtőjáratok intézményét, vagyis a faluzó levélhordó at rendszeresítette. A belügyminiszter most körrendeletet intézett valamennyi vármegyei törvényhatósághoz s figyelmeztette őket az új intézménynek a községi hivatalokra vonatkozó szabályaira. A kereskedelmi miniszter ugyanis a kérdést akként rendezte, hogy a községeknek, a községi vagy körjegyzőknek, valamint a portomentességet élvező egyéb hivataloknak és hozzájárulásoknak szóló, illetve részükéről feladni kívánt hivatalos (portomentes közönséges és ajánlott) posta küldeményeket a kézbesítő és gyűjtőjárat útján díjmentesen kézbesítik, illetve szállítják be a postahivatalhoz és a községek, vagy más hivatalok, amennyiben a faluzó levélhordók intézményét igénybe venni óhajtják, csakis hivatalos (portomentes) csomag pénzküldemények közvetítése fejében fizetnek a járat fenntartási költségekhez való hozzájárulás gyanánt bizonyos mérsékelt összegben megállapítandó évi átalányt. Ennek nagyságát a községek, vagy más hivatalok kérésére az illetékes postai igazgatóság állapítja meg. A belügyminiszter rendeletében kiemeli, hogy elvárja az új postai intézménynek a községek részéről való támogatását.

Megerősített alapszabály. A révfülöpi „Füredő és part szépítő egyesület“ alapszabályait a belügyminiszter a bemutatási záradékkal ellátta.

és sokkal rövidebb időre tejedtek, hogy sem a közönség az őszi és tavaszi idény cikkek vásárlására magát indítatva érezhette volna. A készletek, melyeket kereskedőink e cikkekből beszereztek, majdnem érintetlenül maradtak raktáron, ki nem számítható kárára amugy is csekély üzleti tők-vel rendelkező kiskereskedőinknek. S ehhez járult még, hogy a gyárosok is kartellszerű megegyezéseik kifolyásaképen cikkek árát jelentékenyen fölemelték, ami szintén nagy mértékben hozzájárult a fogyasztás csökkentéséhez és kereskedőink helyzetének megnehezítéséhez. A kartellek törvényes szabályozása tehát közvetítő kereskedelmünk szempontjából is szükséges, mert az oly gazdasági depresszió káros következményei, mint amilyenek a jelentésünk tárgyát képező éven is mutatkoztak, nem háríthatók kizárólag a gazdaságilag gyöngébb osztályra.

A fűszer-, és gyarmatáru, továbbá vegyészáru-kereskedés a fentírtett körülményeken kívül a fogyasztási szövetkezetek rendkívül éles versenyétől szenvedett.

Az egyéb cikkekkel való kereskedésnek szintén küzdelmes volt az élete, mert a pénztelenség, a rossz kereseti viszonyok, a vállalkozási tevékenység hiánya, a kartellek áremelő hatása e téren is a legnagyobb mértékben érezhető volt.

Facsemete készletek vármegyénkben.

A zalaegerszegi m kir erdőhivatalnak a zalamegyei gazdasági egyesülethez küldött értesítése szerint a vármegyénkben levő állami csemetekertekben az 1900. év őszi, illetve az 1901. év tavaszi kiültethető erdei facsemete készlete a következő és pedig

a) a zalaegerszegi állami csemetekertben : 2 éves fekete fenyő csemete 1.480.000, 2 éves erdei fenyő csemete 256.000, 2 éves lucfenyő csemete 300.000, 2 éves vörös fenyő csemete 128.000, 2 éves kocsános tölgy csemete 268.000, 1 éves kocsános tölgy csemete 446.000, 1 éves akác csemete 994.000 vagyis összesen 3.872.000 csemete. Ezenkívül selyemtenyésztes emelésére 2 éves szeder 49.000, egy éves szeder 100.000. A gyümölcstermelés emelésére 2 éves almavadonc 2.000, 2 éves körte vadonc 8.000, 1 éves körte vadonc 4.600, 1 éves alma vadonc 500. Végre különböző fajú, egy éves, kiültetésre nem alkalmas fenyőféle mintegy 1.200.000 s így a főösszeg 5.235.500.

b) a tapolcazi állami csemetekertben 2 éves fekete fenyő csemete 1.170.000, 1 éves kocsános tölgy csemete 75.000, 1 éves kocsántalan tölgy csemete 55.000, 1 éves akác 450.000, 1 és 2 éves szederfa csemete 105.000, 1 éves, ki nem ültethető fekete fenyő csemete 1.400.000 összesen 3.255.000 csemete.

A két állami csemete kertben tehát — az állami kezelés alatt levő erdők birtkosai által telepített és fenntartott csemete kertekben levő csemete mennyiségén, kívül — mintegy 8 millió csemete van készletben.

Hogy a kopár, vágás és más területek beerdősítésére a szükséges erdei facsemeteket mint lehet az állami kezelés alatt levő facsemete kertekből megkapni, erre nézve irányadó a földmívelésügyi miniszternek következő rendelete:

Azok a birtokosok, kik az 1879. évi XXXI. t. c. 165 §-ában megjelölt, de nem az állam által kezelt kopár és futóhomok területek beerdősítése végett a jövő 1901 évben az állam részéről erdei facsemetekben ingyen részesülni kívánnak, egy koronás bélyeggel ellátott folyamodványukat f. évi október hó 15-ig az illető ker. kir. erdőfelügyelőséghez adják be. A kopár és futóhomok területek beerdősítésére adományozandó csemetek termelési, kiemelési, csomagolási s a vasúthoz való szállítási költ ségeit az állam fedezi és csak a gyorsáruk szerint való szállítási díjat — melyre nézve a hazai vasutak mérséklést engedélyeztek — viseli az a folyamodó birtokos, ki a csemetek adományozásáról értesítetvén, ezek átvételére s illetve a vasuti szállítási költségek viselésére magát kötelezi Vágásterületek, ugyszintén tisztás területek beerdősítésére csakis olyan kisebb birtokosok kaphatnak ingyen csemeteket, a kik a ker. kir. erdőfelügyelőség, vagy az illető közigazgatási hatóság által igazolt kedvezőtlen anyagi helyzetüknél fogva önköltségükön csemeteket termelni nem képesek, míg más birtokosok a vágásterületek s tisztások beerdősítésére csakis az alább felsorolt termelési költségeknek megtérítése mellett kaphatnak csemeteket:

Lucfenyő 1 éves 60 fill., 2 éves 1 kor., 3 éves 1 kor. 40 fill.; jegenyefenyő 1 éves 1 kor., 2 éves 1 kor. 60 fill., 3 éves 2 kor. 20 fill.; erdei fenyő 1 éves 80 fill., 2 éves 1 kor. 40 fill., 3 éves 2 kor.; fekete fenyő 1 éves 1 kor., 2 éves 1 kor. 60 fill., 3 éves 2 kor.; vörös fenyő 1 éves 1 kor. 20 fill., 2 éves 2 kor., 3 éves 2 kor. 80 fill.; havasi fenyő 1 éves 2 kor., 2 éves 2 kor. 50 fill., 3 éves 3 kor.; kocsános és kocsántalan tölgy és eser 1 éves 2 kor. 50 fill., 2 éves 3 kor. 50 fill.; köris 1 éves 1 kor. 60 fill., 2 éves 3 kor. 50 fill.; juhar 1 éves 1 kor. 60 fill., 2 éves 2 kor. 60 fill.; akác 1 éves 1 kor. 80 fill., 2 éves 3 kor.; szil 1 éves 1 kor. 50 fill., 2 éves 2 kor.; dió 1 éves 5 kor., 2 éves 8 kor.; szelid gesztenye 1 éves 8 kor., 2 éves 12 korona. (Az árak mindegyiknél 1000 drb. csemetere értendő).

Ezeken a fent megállapított termelési költségeken kívül a csemetek kiszedése, csomagolása s a vasúthoz való szállítása fejében minden ezer után még egy korona 50 fillérnyi díj fizetendő és a csemetek vasuti szállítás költsége is a folyamodó által viselendő.

Állami kezelés alá tartozó erdők s kopár területek birtkosai csemeteszükségletüket az illető m. kir. állami erdőhivatalnál jelentsék be.

Az aranyárkelet pótlása október hóra. A m. kir. pénzügyminiszter a vámilletékeknek ezüstben történő fizetésénél, vagy biztosításánál a törvény értelmében szedendő aranyárket pótlékot (azsiót) f. évi október hóra 21%-ban állapította meg.

A „Magyar Hírlap“ jelenti, hogy Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Bródy Sándor, Bársony István, Herczeg Ferenc, Georges Ohnet, Emile Zola, Marcel Prevost, Ridder Haggard, Leo Tolstoj egy-egy kötet új regényét, tehát tíz kötet regényt kapnak előfizetői karácsonyi ajándékul teljesen ingyen, azok t. i., a kik fölévőre előfizetnek. A negyedéves előfizetőt öt kötetet kap e regényekből. A ki pedig hónapról-hónapra küldi be az előfizetési díjat, annak két kötet regényt küld a karácsonyt megelőző napokban, legkésőbb december 20-ikáig a „Magyar Hírlap“ kiadóhivatala.

Árverezik a csatateret. Felsőzásád előtt harei riadóra perdült meg a dob a segesvári csataterén, megszólalt a békeken is licitációra. A csatater ezuttal, mint ingatlan szerepel, bár a rajta álló turul madaras emlék mindnyájunk eszébe juttatja, hogy az a mező nem közönséges hely, mert örök időre megszentelte a szabadságért ráomlott honfi vér. A járásbírósg már közölte, a hirdetést, mely szejnny 279.000 koronára van becsülve és ez évi december 12-én árverezik.

Új naptár. „Zalamegyei naptár“ címen 1901. évre egy naptárt ad ki lapunk nyomdája. A naptár rég érzett hiányt van hivatva pótolni, amennyiben a rendes naptár és mulattató részen kívül hozni fogja az összes zalamegyei hivatalok és hivatalnokok cím és névjegyzékét. Mivel megyénkben egy olyan könyv, mely az idevágó helyes adatokat tartalmazná, ez idő szerint nincs, reméljük, hogy a vállalat ügybiztoságát közönségünk meleg pártolással fogja viszonzni. Együttal figyelembe ajánljuk a lapunk mai számában megjelent ide vonatkozó hirdetést.

Szülő gyilkos. Özv. Bekő Istvánné Zellben két fiával, Istvánnal és Péterrel gazdálkodott. Hogy gyermekeinek a megélhetést jobban biztosítsa, Istvánt cipész-mesterségre adta, ki azt kitanulván, hazament és segített Péter bátyjának a kisgazdaságban. Folyó hó 19-én özv. Bekőné estefelé a Péter fiát a rétre küldte sarju széna után, majd felkötötte Istvánt is, hogy menjen utána s segítse a szekeret megrakni. Persze a cipész urnek nem tetszett az ilyen munka s egész haraggal ment bátyja után. A sarju szénát segítette felrakni, de mikor haza vitték, a szót tett követte s dulakodni kezdett a bátyjával. Az anya meg egy szomszéd leány elvállasztották, de még sem nyugodt, hanem ismét megtámadta a testvérét. Most újra szét választotta a két nő. Időközben szomszédok is oda gyűltek s azt mondták Péternek, fusson el, mert baj lesz. Péter el is futott, de öcsése egy rudat ragadott s le akarta ütni. Mikor látta, hogy nem éri el öreg beteges anyja ellen fordult s előbb felkaron, azután vékonyba úgy ütötte a doronggal, hogy össze esett s azonnal meghalt. Ezt észrevette menekülő bátyja s futott vissza az anyja védelmére, de a magvadult ember most ezt kezdte ütni, a ki a vállára és fejére kapott ütéseket alatt szintén anyja mellé rogyott. Ez azonban nem halt meg, hanem egyik szemét örökre elvesztette. A mint az orvosi boncolás megállapította, az öreg asszony az oldalára oly ütést kapott, hogy a lépe megrepedt. Megjegyezzük még, hogy Péter 30 éves, az öcsése 23 éves és most Egerszegen az ügyészség börtönében van.

Szüret. A Járkahegyi hegybírósság véasztmánya f. hó 23-án Hajik István hegybíró elnöke alatt a városháza kis tanácstermében gyűlést tartott, amelyen a szüret határnapjait október hó 8-át tűzte ki azzal, hogy amennyiben az időjárás kedvezőtlennek válnék, a hegybíró felhatalmazza a határnapon belül a szüreti idő kitűzésére.

Ki akar egy éves önkéntes lenni? Bizonyára van olvasóink között akárhány fiatal ember, ki annak idején tanulmányait félbe hagyta s így a 3 éves terhes katonai szolgálatainak néz elébe. Debreczen már évek óta sikeresen működik az országsszerte kitűnő hírnévek örvendő, Lichtblau Albert féle miniszterileg engedélyezett katonai előkészítő tanfolyam, tanbizottság: eddei Draugentz János m. kir. ny. honvédezzredes, Mayer Adolf ny. cs. és kir. őrnagy, melyben azon ifjak, kik még sor alatt nem állottak, foglalkozásukra és előkészütségükre való tekintet nélkül rövidesen megszerezhetik az egy éves önkéntesi jogot. Felvilágosítást és prospektust készséggel küld. Lichtblau Albert igazgató Debreczen.

Örült asszony van a kapitányságnál, aki egész nap énekel. A szerencsétlen, — kit eddig a kórházba szállítottak — Böjti Péterné született Gáspár Teréz helybeli illetőségű.

Szerencsétlen lóvész. Tót-Kereszturon Kazicz János építő a revolverét tisztogatta f. hó 25-én. Midőn ezzel készen volt, egy próbálást akart tenni, miközben véletlen elcsattan s az előtte álló 17 éves Olasz Ádámot a golyó hason találta. Olaszot beszállították az egerszegi kórházba, hol eszméletlenül fekszik. Életben maradásához nincs remény.

Szüret. Az Egerszeghez tartozó hegyek szüretelési idejét 27-én állapították meg. E szerint a szüret Egerszeghegy, Becsali és Czinkehegyeken október 15-én veszi kezdetét.

Eltűnt elmebajos. Precskó Ferenc zala-egerszegi lakos és illetőségű elmebajos folyó hó 25-én hazulról eltűnt. Az illető 20 éves, középterműtű, sovány testalkatú; beszélni nem tud, bal karja hibás. Kalap nélkül egy ingben és kék gatyában ment el.

Nélkülözhetetlen az „Általános Forgalmi Érte” tesítő a magyar közgazdasági élet legkittűnőbb és legolcsóbb lapja, mely a gazdasági élet, a közforgalom érdekeinek szolgálatában állva, nemcsak egy szakszerűen szerkesztett, eleven tollal megírt lapot nyújt előfizetőinek, hanem minden előfizető igénybe veheti a lap pénzügyi osztályának közbenjárását minden személy- vagy jelzálogkölcson szerzesénél, ingatlanok vételénél, eladásánál stb. Ily nagy előnyök mellett is roppant csekély a lap előfizetési ára: Egész évre 10 korona. Mutatványszám 50 fillér. (bélye-

gekben is bekioldhető) Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Erzsébet-körút 20

Tíz. A hét egyik estéjén az Egerszeghegyen hatalmas lángok csaptak az ég felé, melynek sok nézője volt. A kiknek pedig közelébe volt a pincéje, sietett a hegyre megvédeni. Másnap azután az érdeklődőket kellemes csalódás érte, mert nem épület, hanem egy rakás száraz venyige égett el.

Talált arany gomb. A főtéren egy darab kézelő arany gombot találtak. Tulajdonosa a kapitányi hivatalban átvetheti.

Elveszett kis fiu. Folyó hó 26-án Fercsel Ferenc zala-egerszegi posta szolgáló István nevű kis fiát valami kisebbszerű megbiztatással a vasuti állomáshoz küldte. A kis fiu azonban többé nem került vissza. A gyermek korához mérten törpe, kövér szerű, szürke ruhában és mezitláb ment el.

Piaci árak. Buza 50 kg. 7 korona, rozs 50 kg. 6 kor. 40 fillér, árpa 50 kg. 6 kor. 80 fillér, zab 50 kg. 5 korona, káposzta (100 fej) 9 korona.

A téli vasuti menetrend, amely október hó 1-én lép életbe, a következő lényegesebb változásokat tartalmazza: a) a Kis-Czell—csáktornyai vonalon megszűnik a reggel Zala-Egerszegről Kis-Czellbe induló személyvonat, valamint a Kis-Czellről Zala-Egerszegre este közlekedő személyvonat forgalma Kis-Czell és Kis-Falud-Szent-Iván között; b) az Ukk—tapolcazi vonalon megszűnik az Ukkról reggel 7 óra 56 perckor induló vegyes vonat és helyette egy új vegyesvonatot helyeznek forgalomba, amely Ukkról reggel 6 óra 50 perckor fog indulni; c) a Túrje—balaton-szent-györgyi vonalon Túrje és Balaton-Szent-György között a Túrjéről jelenleg este 8 óra 6 perckor induló vegyesvonat egyidejű megszüntetése mellett az este 6 óra 40 perckor induló új vegyes vonatot helyeznek forgalomba. Túrje és Zala-Szent-Gróth között mindkét irányban egy-egy új vegyes vonatot rendszeresítenek, amely Túrjéről d. u. 4 óra 20 perckor fog Zala-Szent-Grótra indulni, Zala-Szent-Gróthról Túrjére pedig délután 5 óra 47 perckor fog visszaérkezni.

Allatgyógyügyi kimutatás vármegyénk területén f. hó 23-án a hivatalos adatok alapján: *lépjen:* Sármellék 1 u., Pacsa 1 u.; *sértésorban:* Pusztaszent-László 10 udvar, *sértésvesz:* Alsó-Lendvalakos 5 u., Csáktornya 10 u., Kristóf-falva 2 u., Balaton-Magyaród 1 p., Kis-Komárom 2 u., Komárváros 6 u., Alsó-Zsid 3 u., Felső-Páhok 1 u., Felső-Zsid 3 u., Keszthely 10 u., Szécsi-Sziget 1 u., Kustánszeg 7 u., Paisszeg 6 u., Szilvágy 12 u., Tárnok-Oroklán 7 u., Gétye 1 m., Nemesszer 9 u., Pacsa 1 m., Hodosán 2 u., Tüske-Szent-György 9 u., Bazsi 1 u., Heteyfő 8 u., Nyírad 1 u., Plága 8 u., Sümeg 8 u., Balaton-Füred 9 u., Hegyesd 7 u., Kápolcs 7 u., Mind-szent-Kálla-Kis-Falud 10 u., Tördemicz 8 u., Zala-Egerszeg 5 u., Csáford 7 u., Kustány 1 m., Túrje 11 u., Vidornya-Szóllós 12 u., Zala-Szent-László 1 m., Nagy-Kanizsa 5 u.

Az ország dolga.

A miskolci és kassai congressusok befejeződtek. Mind kettőben a mai társadalom képe tükröződött vissza közgazdasági tekintetben. Miskolcon a merkántil-, Kassán az agrár érdekek uralták a helyzetet. — A csongrádi papság Velenceében nagy ünnepek közt a vértanu halált halt szent Gellért püspök emlékét márvány tállával jelölte meg. Az ünnepélyen a világiak is nagy számban voltak jelen. — Kaloosán Csáska György éresek papá szentelésének 50-ik évfordulóját ünnepelték. — A hét legnevezetesebb eseménye az, hogy Muzoffer ed Din sah, a perzsák uralkodója; európai köutjában Budapestet is meglátogatta, hol a legnagyobb lelkesléssel fogadták. Muzoffer ed Din sah. 1853-ban született s 1896-ban foglalta el a trónt. Kisérete keletics volt s mellette állandóan 20 perzsa méltóság tartózkodott, innen pedig József Ágost főherceg, Széll Kálmán és Vámbéry Ármint voltak vele. Három napi itt léte után Konstantinápolyba ment, honnan ismét visszatér Budapestre és Orszországon át vissza megy hazájába. — A kínai háboruba elesett az első magyar fiu Papp Béla 19 éves tengerész hadnagy, kinek az apja Kolozsvárt had testparancsnok. Valjon hányan fogják követni.

IRODALOM.

A „Magyar Hírlap“ figyelemmel kíséri kulturális, társadalmi, gazdasági és kereskedelmi helyzetünket. E politikája: a magyar fajpolitika, a melynek diadalra jutásáért elszántan küzd nap-nap után. A szabadelvű és demokráta irányban való haladást szolgálja és tízéves fennállása óta óriási szolgálatokat is tett a magyarság ügyének. A „Magyar Hírlap“ munkatársainak sorában a legkiválóbb publicisták és írók neveivel találkozunk, A „Magyar Hírlap“ kedvezményei: a páratlan irodalmi becsü karácsonyi ajándék, melyet minden előfizető díjtalanul megkap a most következő évnegyedben. Ugyancsak ingyen kapják meg a „Magyar Hírlap“ most belépő új előfizetői a „Bűn útján“ című rendkívül érdekes regény eddig megjelent folytatásait. Az Otthon című szépirodalmi illusztrált folyóiratot a „Magyar Hírlap“-pal együtt leszállított áron, évnegyedre négy forintért kapják az előfizetői. Kedvezményes áron, negyedévenként 75 krajcárért rendelhetik meg a „Magyar Hírlap“ előfizetői a remek Francia Divatlapot és a Képes Gyermeklapot (utóbbi negyedévenként 50 krajcárért). Előfizetési ára negyedévre 7 korona.

Házartás. Kürthy Emilné szerkesztésében és az Athenaeum r. t. kiadásában havonként 3-szor megjelenő „Házartás“ a magyar gazdaasszonyoknak egyetlen magyar lapja, mely a házartás minden ágában utbaigazítást ad, helylyel-közzel képekkel magyarázva, Bő szépirodalmi részét irodalmunk legkiválóbb művelői szerkesztik. Köl-

t emények, elbeszélések a legjobb írók tollából élénkítik a „Házartás“ tartalmát, és a mi szintén igen nagyérdéklődésre számít: a divat is szóhoz jut írásban és képből ennek a maga nemében egyetlen lapnak a hasábjain. Előfizetési ára 1/4 évre 4 korona. Mutatványszámot küld ingyen a kiadóhivatal: Budapest, Kerepesi-ut 54.

Magyar Bazár. Ezt a legrégebb, legjobb divatlapot Wohl Janka szerkeszti és az Athenaeum r. t. adja ki. A „Magyar Bazár“ az egyetlen magyar diaatlap, mely havonként négyszer jelenik meg mindig bő divatárszszel gyönyörű színes divatképekkel, és illusztrált szép irodalmi melléklettel. A „Magyar Bazár“ boritékján annyi tudnivalót közöl a társaságból, háztartásból, regényt, amennyit egyetlenegy sem a hazai divatlapok közül; előfizetési ára 1/4 évre 4 korona. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Kerepest-ut 54.

C S A R N O K.

Az amerikai nagybácsi.

Haldoklott a szegény nagybácsi. Szegény? Dehogyszegény! Az amerikai nagybácsi nem szoktak szegénynek lenni. Így hát a fentebből csak annyi igaz, hogy haldoklott. Egy jövevényes amerikai nagybácsinak agglégénynek illik lennie. Egyenes lezármazók hátrahagyása nélkül hal el és így vagyonát oldalakonai öröklök.

Ott fekszik a nagybácsi hóféhér párnákon. Összeaszott, csaknem átlátszó kezei fáradtan csüngnek le, melle lázasan zihál. Szürke fakó kuszált haja rendetlenül lögg viharverte ráncos homlokába. Fáradt pilláit réveldeve veti fel olykor-olykor. Kebléből nehéz schajok szállnak fel.

A láb már teljesen kimerítette. Ereje szemlátomást fogy. Ráncos arcát eltorzítja a kín. A lélek kifelé készül a sokat hányatott beteg testből.

Küzdött a létért egy életen át és ime most megtért övéi közé, hogy szerető kezek fojadjak le szeméit. És ez a gyötrelmekben eleséigázott test, mely ott a tengeren túl keserves munkával erőszakolta ki a sorstól az emberi jólétet, az édes haza könnyű röge alatt akar pihenni.

Ezzel a gondolatokkal vették körül a megilletődött rokonok a nagybácsi ágyát.

Szegény nagybácsi, szegény nagybácsi! Nem ismered soha a szerető kéz gondos simogatását! Elted rideg, magányban telt el! Nem értél rá szeretni! Nem volt soha egy pillanatot sem, hogy valakinek föltárd szivedet; mert a lázas forgatag, melyben te éltél, nem ismer gyöngéd érzést, sem költői ábrándokat. Ott rohantál te is a durva emberi tömeggel az egyetlen végél felé, mely csak pénz és mindig csak pénz! Nem voltak barátid, nem voltak szeretteid, nem osztottad meg senkivel bánatodat és magadba fojtottad örömedet is.

De a te szíved nem kérgesedett még el abban az önző világban! Nem felejtetted el még a földet, hol megláttad először a napvilágot; hol bölcsöd ringott, hol gyermekeidnek gondatlan napjait töltöd! Nem felejtetted el még ezt a kicsiny országot és ez a kicsiny népet, melynek talán hire sem jut el odáig, de a mely reád nézve minden: haza, nemzet. Csak itt lehet neked nyugodtan meghalnod! Az idegenben el a haza képe a szívedben, de az idegen rög elvisehetetlen, ha megszűnt a szív dobogói.

Hatalmas tenger választott el a rokonaidtól, de te mégis visszajöttél! — Oh de csak meghallni — közölkük, kik ime szeretettel vesznek körül, ápolnak és lefogják majd megtört fényű szeméidet.

A lebecsült redőnyű szobában kétes világot árasztott a meggyújtott két viaszgyertya. A haldoklót körülvevő rokonok nesztelen léptekkel suhantak ide s tova. Mindenki lélegzetét visszafojtva figyelt mozdulataira. Az óra ingáját megállították, hogy kettyegésével ne zavarja a betegnek végerceit. Oly szomorú, oly rideg volt minden, méltó tanyája az elköltözendő léleknek.

A nagybácsi ajkai mozognak, szólj akár. Lassu, töredezett hangon beszélt. A szobában egy légy dongását is meg lehetett volna hallani.

... Nem vihetem sírba a titkomat, nem tudta eddig senki, egyedül én, meg a jó Isten ... de hadd tudjátok meg ti is ... Az én perceim meg vannak számlálva ugyanis, hát nem rejtegetem tovább. — Érzem már a halálnak zord hidegét ... elárulhatom már ... Nem voltam én soha Amerikában, hanem voltam Palánkán fűszerkereskedő, de belebuktam és nyomorognom kellett.

Nem háborgattalak volna benneteket soha, mert ti mindannyian búsa ke nagyságos urak vagytok, de hát valahol csak kell az embernek meghalnia és elvégre az én vérem is a ti véretekéből való ... Szólt és kiadta lelkét.

Nyílt-tér.

Köszönetnyilvánítás.

Fogadják mindazok, a kik felejtethetetlen jó férjem ravatalánál megjelenni s öt végső útján elkísérni szivesek voltak, hálás köszönetemnek ez uton való nyilvánítását.

Özv. dr. Mangin Károlyné.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos
UDVARDY IGNÁC.

HIRDETÉSEK.

A női szépség
elérésére, tökéletesítésére és fen-
tartására legkínálóbb és leg-
legbiztosabb a

Margit Crème,

mely vegytiszt, sem higanyt, sem
ólmot nem tartalmaz, teljesen ártal-
matlan és zsírintes.

Ezen világhírű arczkenőcs pár nap alatt
eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bő-
rarkát (Mitesser) és minden más bőrbajt.
Kisimítja a ráncokat, redőket, himlőhelyeket
és az arcot fehérré, simává és üdvé
varázsolja.

**Legkínálóbb óvszer a nap és
szél befolyása ellen**

Ara kis tégely 50 kr., nagy tégely 1 forint
Margit hölgypor 60 kr., Margit szappan 35 kr.
Margit fogpemp (Zahnpaste) 50 krajcár, Margit
arczvíz 50 kr.

**Számtalan elismerő és köszönő levél!
Utánzatoktól óvakodjunk!**

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése
után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN, gyógyszerész, Arad.

Kapható minden gyógyszerárban, droguariz-
letben és illatszerek-kereskedésben.

Keil-lak
(Glaser)

a legkínálóbb mizoló-szer a padló számára.

1 nagy palack ára 1.35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Arany-fénymáz
képekretek stb. beanyozására.
1 kis palack ára 20 kr.

Padló-fényesítő
legjobb és leggyorsabb beeresztőszer ke-
mény padló számára. Egy kosárja ára 45 kr.

Fehér „Glaser“-fénymáz
Legjobb szar mosó-asztalok, ajtók, ablaküvegek stb. újonnan befestésére.
1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók:

Ján Ferenc cégnél Zala-Egerszegen.

377/sz. v. 1900.

Arverési hirdemény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zala-egerszegi kir. járásbíróság 1900. V. II. 299. számú végzése által *Hazai szövetkezetek központi hitelintézete* végrehajtó javára *Tuboly Károly és társai* kávési lakások ellen 299 K. tőke, ennek 1900. február 8-tól járó 6% kamatja, úgy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt, 2000 k.-ra, becsült szar vasmarhák és lovakból álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, — ennek a helyszínén, vagyis Kávéson leendő eszközzésére 1900-ik évi október hó 2-ik napjának d. e. 10. órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zala-Egerszegen, 1900. évi szept. hó 17-ik napján.

Nagy Sándor kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

A gyümölcsöt, zöldségmüt, leölt szárnyast, rákot, húst és élővirágot stb. tartalmazó kosárküldeményekről a fölragasztott, vagy hozzákötött címirat postai kezelés köz-
ben, kivált az őszi rendkívüli forgalom idején, a legnagyobb elővigyázat mellett is gyakran leválik.

Az ilyen címtelenné vált küldemények szállítása tetemes késedelmet szenved s mintán rendszeren romlandó árut képeznek, értékük sokszor teljesen veszendőbe megy.

Az ily károsodásoknak elejét veendő, a budapesti m. kir. posta- és táviradaigazgatóság oly gyümölcszállító kosarakat konstruáltatott, a melyek födelébe deszkalap van befonva. A címirat és postai ragszám e deszkalapra ragasztva, nem szakadhat le kezelés közben s azért gyümölcszállítással foglalkozó cégek, sőt maga a nagyközön-
ség érdekében is áll, hogy gyümölcsküldeményeit ily kosarakba csomagolja.

Az új szerkesztű kosárfüvel kamaiánk hivatalos helyiségében is megtekinthető. Száz darab fedeles kosár (5 klgros postacsomagokhoz való) 48 koronába kerül.

Sopron, 1900. évi szeptember hó 22-ikén.

A kerületi kereskedelmi- és iparkamara.

Máriaczei gyomorcsépek

gyógyoszeren hatnak gyomorbaajknál, nélkülözhetlen és általánosan ismeretes házi- és népszerű élvagytalanság, gyomorbetegség, úzós lehelet, fel-fujtság, savanyú felbőfögés, hasmenés, gyomorgégés, felesleges nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hanyas, gyomorgörgés és székrekedés ellen. Hatásos gyógyszer fejfájás ellen, amennyiben ez a gyomortól származott, gyomortürelhelésnél, étel- és italokkal, giliszták, májbajok ellen.

Említett bajoknál a *Brady-féle* Máriaczei gyomorcsépek évek óta kitzünöknek bizonyultak, amit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Tessék a vételnél határozottan *Brady-féle* Máriaczei gyomorcsépet kérni és ügyelni a fenti védjegyre és aláírásra, valamint arra, hogy a régi híru, valódi *Brady-féle* Máriaczei gyomorcséppől egy üveg 40 kr., nagy üveg 70 kr-ba kerül, míg a hamis, utánzott és csekély értékű olcsóbb, jelenleg 35 kr.

Központi szétküldés

Brady Károly gyógyszerár Béesben a Magyar Királyhoz I. Fleischmarkt 7.

Kapható minden gyógyszerárban.

Fő-raktár: **Török József** gyógyszerár Budapest, VI Király-u. 12.

ad. 6924/tk. 900.

Árverési hirdetmény.

A zala-egerszegi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a zala-egerszegi kisdödöda végrehajtónak *Goldfinger Balázs és társai* végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében dr. Czinder István kérelme folytán az újabb árverés Kovács Károly ügyvéd késedelmes árverési vevő ellen a zala-egerszegi kir. törvényszék területén a zala-egerszegi 249. sztkvben Goldfinger Ferenc, Ignác, Lajos, János, Mária, István, tulajdonál felvett következő ingatlanokra: 2 sor 1886 hszámra 538 kor. 6 sor 1895 hszámra 292 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi október hó 23-ik napján d. e. 10 órakor Zala-Egerszegen a tkvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át, vagyis 53 korona 80 fill., 29 kor. 20 fill. készpénzben, avagy az 1881 évi LX. t. c. 148 §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt I. M. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánat pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Zala-Egerszegen, 1900. évi szeptember hó 13-án

Rutich, kir. tszékí bíró.

Bérbe adandó.

Sümegeen a főutcán, a piac legelő-
kebb helyén, a nagyvendéglővel szemben,
egy régi gyakorlatban levő bolthelyiség, a
hozzátartozó emeleti lakással és melléke-
lyiségekkel bérbe adandó, vagy az egész
ház szabadkézből eladandó, — kérdezős-
ködni lehet özv Jandó Ferencnénel.
F. Rajk, (Zalamegye).

SCHÜTZ SÁNDOR és FIA
ÁRUHÁZA, FEHÉRNEMŰ ÉS KÉKFESTŐGYÁRA ZALA-EGERSZEGEN.

Megérkeztek **az őszi idényre**
a legdivatosabb barchetok, uri és női gyapotszövetek,
blouse és ruhaselymek.

Minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Czélunk: **olesón a legjobb**
nyujtani tisztelt vevőinknek.

SZIVATTYUK MÉRLEGEK

minden neme, házi, mezőgazdasági, épít-
kezési, ipari és egyéb célokra. Legjobb
gummi- és kender-tömlők.

Mindenféle csövek.

Szivattyu- és gépgyártási betéti társaság

W. GARVENS, Bécs

Schwarzenbergstrasse 6. I. Wallfischgasse Na.

Kapható gép-, vas- s egyéb hasonló kereskedésekben, technikai és vízvezeteki üzletekben, kutturóvállalatoknál stb.
Kérjenek határozottan Garvens-szivattyukat, illetve Garvens-mérlegét.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

VÁGÓ JÁNOS

könyvnyomdája és naptárkiadó vállalata
Zala-Egerszegen.

Van szerencsém tudomásul adni, hogy az általam **1901. évre** kiadandó „Zala-megyei naptár” ban hirdetések közzétételére is vállalkozom, még pedig a következő feltételek mellett:

1 oldal (16/23 cm.)	8 kor.
1/2 „	4 „
1/4 „	2 „

Ezen felül minden hirdető egy naptárt ingyen kap.

Felkérem tehát mindazokat, kik a naptárban hirdetést közzétetni óhajtanak, sziveskedjenek ez ügyben mielőbb hozzám fordulni. A naptár október hó vége felé fog megjelenni.

Tisztelettel
VÁGÓ JÁNOS.

• Mezei egerek •
Tömeges és biztos kipusztítására nem az általán készített és már eddig is sok előrelő uradalmakban, nagyobb gazdaságban ugyancsak több községekben a legjobb sikert, használt

egérmérget

labdac alakban, eddigi tapasztalatok szerint 1 holdra 1-2 kiló elegendőnek bizonyult, 100 kdbb ára 90 kor., öt kilós lada 6 kor.

SIPÓCZ ISTVÁN
gyógyszerész

• Pécssett, (Baranyamegye). •

Megrendeléshez hatósági engedélyt kérek mellékelni.

ad. 5242. sz. P. 900.

Hirdetmény.

Tekenyé község határtagositása ügyében a kihasítási mérnöki munkálatok hitelesítésére határnapul 1900. évi október 8-ik napjának d. e. 9 órája Tekenyé községbe a községbíró házához kitétvén: a netalán távollevők vagy ismeretlen tartózkodásu érdekeltek figyelmeztetnek, hogy érdekeik kellő képviseltetéséről gondoskodjanak; mivel elmaradásuk az eljárást megakadályozni nem fogja.

A távollevő és ismeretlen tartózkodásu érdekeltek képviselőitére Boschán Gyula zala-egerszegi ügyvéd nevezte-tett ki.

Kir. törvényszék Zala-Egerszegen, 1900. évi szeptember hó 14-én.

Dr. Fritz József
kiküldött-kir. tszéki bíró.

ad 7204/tkv. 900.

Arverési hirdetmény

A zala-egerszegi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság köz irré teszi, hogy *Paizs Károly* végrehajthatónak *Vörös Anna* végrehajtást szenvedő ellen 293 kor. 20 fill. főkövetelés és járulékaí iráni végrehajtási ügyében a Vörös András utó ajánlata folytán az újabb árverés a paizszi 46 sz. tjkvban Vörös Anna tulajdonánál felvett következő ingatlanokra: + 244. hrsz. 77 kor., + 263. hrsz. 183 kor., + 269. hrsz. 398. kor. + 463 hrsz. 27 kor., + 608. hrsz. 448 kor. + 903. hrsz. 5 kor., ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1900. október hó 29-ik napján d. e. 10 órakor Paizsseg község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsarának 10%-át vagyis 7 kor. 20 fill., 18 kor. 30 fill., 39 k. 80 fill., 2 k. 70 fill., 44 k. 80 fill., 50 fill., készpénzben vagy az 1881 évi LX. t. c. 148 §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november 1-en 3333 sz. alatt kelt. I. M. rendelet 8 §-ában kijelölt avadékképes orok papírban a kiküldött kezéhez letenni a vagy az 1881. LX. t. c. 170 §-a értelmében a bannapenznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék min tkvi hatóság.
Zala-Egerszegen, 1900 évi szept. hó 18-án

Rutich kir. tszéki bíró.

Eladó tenyészbika kerestetik.

Egy fél éves, nyugati származásu, vöröstarka tenyészbika megvételre keres tetik.

Szíves ajánlatok a bika kora, származása és árának megjelölésével a zala vármegyei gazdasági egyesület titkári hivatalához Z.-Egerszegenre intézendők.

Mindenütt kapható.

Szaga's
Kalodont

Elismert legjobb fogtisztítószer.

Olasz szab. 51582/17. Spanyol szab. 24198. Belga szab. 142447. Portugál szab. 3 096.

Legrégibb gazdasági gépgyár

alapított 1845-ben a

Stádel Károly örökösei

kir. orsz. szabadalmazott
mezőgazdasági gép és eszköz gyára, vas- és fémöntője
Győrött, Városház u. 32-34.

Ajánlja minden rendű gazdasági gépjait és eszközeit, kitünő konstrukcióban, legjobb anyagból, igen szolid munkával, jutányos árak mellett.

Továbbá a gyár kizárólagos szabadalmát képező találmányait, a minő a

tolatlyu rendszeres sorbavetőgépe:
a „Győri Drill”

mely Ausztria és Magyarországnak szabadalmazva — valóságos reformot képez a sorbavető gépek között. A — „Győri Drill” a legegyszerűbb és legkönnyebb vetőgép — váltókerek és láda megdöntő csavar nélkül, minden magot partnak vagy völgynek egyformán vet, a földben kifogástalanul rakja, a verőmagot sohasem zúzza meg, a magmenyiség egy óramutatóval pillanat alatt szabályozható munka közben is. — Egyszerű megtekintés elegendő szemebetűnő előnyeinek felismerésére.

Továbbá ajánlja az összes államotban szabadalmazott

Stádel-Torkos-féle földmérő talyigát,

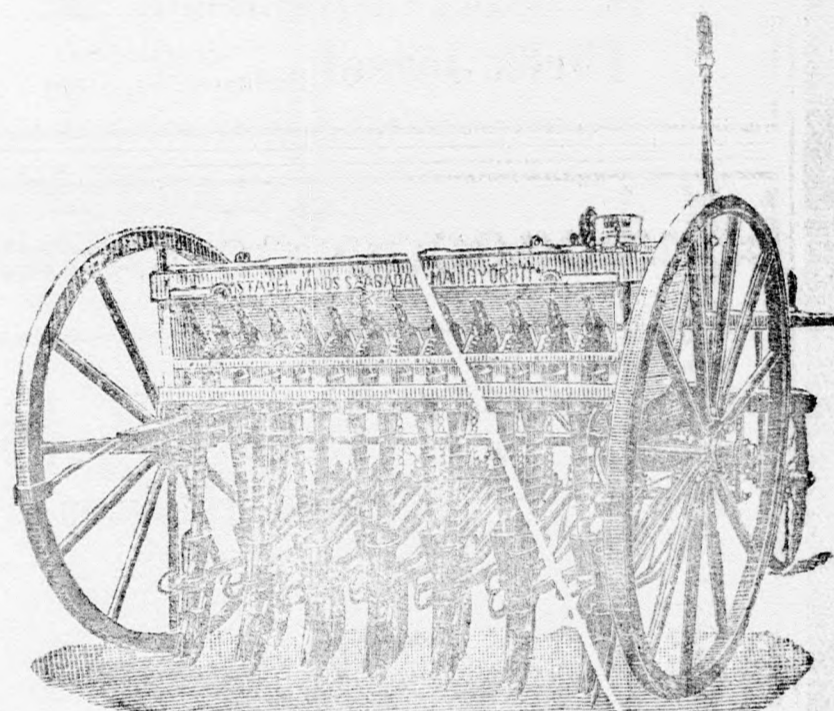
mely egy gazdaságban sem nélkülözhető — a mérőláncsal szemben összehasonlíthatlan előnyt nyújt biztos, gyors és olcsó munkájával.

A számos kitüntetést és elismerő nyilatkozatokat készséggel mutatja be és magyarázó képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld, valamint minden kérdézősködére készséggel válaszol a gyár Győrben, vagy a tulajdonosa

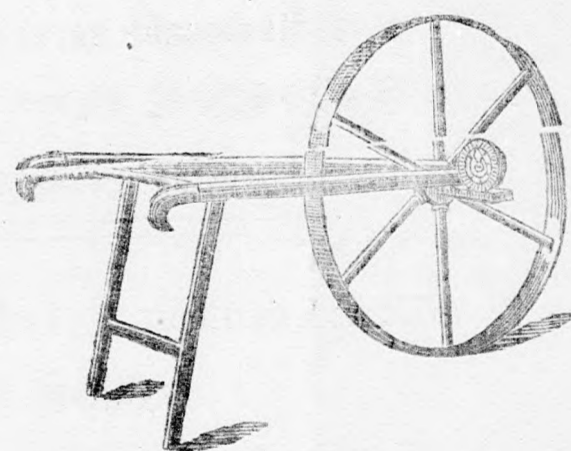
Stádel János

földbirtokos Zala-Tárnokon

Amerikai szabadalom 718.814. Britt-India szabadalom 2.290.

Győri Drill.

földmérő talyiga.

„Stearoptinum”

(Olaj-sebtapasz)

Bámulatos gyorsan gyógyító olaj-sebtapasz, a mely egyetlen a maga nemében s egy régi csadád titka.

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

Biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: vágás, zuzódás, égés, fagyás, mindenféle kelevény, a női emlők gyuladása és gyűlése, a titkos betegségek, kiütések stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

A hatásért kezeséget vállal, a mi, ha elmaradna, — a pénzt visszolgáltatja a „Stearoptinum” laboratoriuma. A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum” laboratoriumában:

Budapest, VII. kerület, Mexikói ut. 88. II. 25.